

ZEVEN MAAL ZEVEN

49 jaar Ekklesia Den Haag

Vorbereid door Marijke Blaauw en Einar Sies
piano: Taco Querens

Welkom (1974- eerste Ekklesiaviering)

Gegroet u allen en welkom!

Het zij u vandaag met bijzondere nadruk gezegd. Uit naam van de stuurgroep en de pastores en van allen die bij de voorbereiding van deze Ekklesia hebben meegedacht en meegedaan. Welkom, wie u ook bent en vanwaar u ook komt.

Tweeërlei gevoelens leven op dit moment in ons; nu eens wint de een het, dan de ander. Er is spanning, zenuwen, enige huiver, omdat dit initiatief nog zoveel onbekends in zich heeft; maar er is ook verwachting, een droom van de mogelijkheden waarin wij geloven en waarop dit eksperiment is gebaseerd.

Dit eksperiment. Ja, Ekklesia-Den Haag is een eksperiment. Met alle kenmerken daarvan: er is nog weinig ingevuld, niets ligt vast, alles ligt open.

En als er iets ingevuld wordt, dan alleen omdat wij dat met elkaar doen; als er iets wordt vastgelegd, dan alleen omdat wij dat gezamenlijk willen.

Wij beginnen vandaag aan dit avontuur, want geloven in een mens, in elkaar... in een God is altijd een avontuur. Wij hebben nog veel aan elkaar te zeggen, van elkaar te leren, met elkaar te doen. Er zal nog veel geduld van ons gevraagd worden... met onszelf, met elkaar, met anderen.

De stuurgroep en de pastores doen een beroep op u, op u persoonlijk! Want Ekklesia-Den Haag kan alleen tot leven komen, wanneer wij haar tot leven brengen en in leven houden. Welkom u allen, wie u ook bent, vanwaar u ook komt.

♪ Het lied van vandaag en morgen

(Liturgische gezangen 163)

De droom (Ekklesia 1974)

In Den Haag zijn vele kerken, en toch.... Vraagtekens groeien met het jaar.

Macht – Onmacht – Hoop. Je ervaart het als je van het evangelie hoort en ziet wat er in de wereld gebeurt. Gebeurt het evangelie? Is er geen kloof gegroeid tussen kerk en samenleving? Wat is mijn plaats hierin? Bij velen leeft de behoefte aan een vorm van kerk-zijn die inspeelt op het concrete leven van elke dag, die als een antenne opvangt waar mensen mee bezig zijn, die open staat voor de tekenen van de tijd.

De Ekklesia-Den Haag wil betrokken zijn op de samenleving vanuit een oekumene tussen kerken. Zij wil een inspiratieve gemeenschap van mensen zijn:

- inspiratief voor allen die zich herkennen in elkaar, die elkaar bevestigen in hun geloven en in hun ingaan op de uitdaging van onze tijd.
- inspiratief voor de kerken in Den Haag, die op hun beurt de Ekklesia in contact houden met de christen-gemeenschap van eeuwen.

Midden tussen die vele kerken in Den Haag wil de Ekklesia een eigen geluid laten horen laten horen van hoop en bemoediging. Minder gehouden aan de structuren die in de loop der tijden rond kerken zijn gevlochten, wil de Ekklesia-Den Haag mensen samen brengen, die – door welke oorzaak ook vervreemd van kerken – zich oriënteren op het bevrijdend verhaal van de bijbel, om vandaaruit iets bij te dragen aan de verwerkelijking van hoop en gerechtigheid, de bestemming voor onze wereld.

♪ Hier wordt het land gezocht

LVB 0

Inleiding op de viering

Eergisteren precies 49 jaar geleden was de eerste Ekklesiaviering. En het begin ervan klonk ongeveer net zo als het begin van de viering van vandaag, maar dan wel in een stampvolle Kloosterkerk.

Toen wisten we nog niet waar we aan begonnen, maar er was de droom, de verwachting die verwoord is in het stukje 'droom' dat we zonet voorlazen. Managers van nu zouden het een mission statement noemen.

49 jaar, 7 x 7 jaren – het is een jubeljaar voor ons,
een jaar dat met de jobel, de ramshoorn wordt aangekondigd.

Een maand geleden al heeft Anita ons jubeljaar op de trompet aangekondigd, zoals jullie bovenaan de liturgie kunnen zien.

We zullen vandaag terugkijken op die 7 x 7 jaren. Wat is er terecht gekomen van die droom van toen? En we kijken vooruit. Waar gaat onze weg naar toe – zolang we tijd van leven hebben -, zijn we op de goede weg?

Zeven maal, zeven maal, zeven maal opnieuw geboren, klein gekregen uitgeworpen wordt een mens om mens te worden. Dat zingen we elkaar toe.

♪ Zeven maal

VL 808

Alles rustig

(uit: 'Verhalen voor de zevende dag')

Een koning zond twee dienaren uit om in het hele land te controleren of er nog altijd rust en vrede was. Want, zei de koning, zowaar ik leef en koning ben: mijn land zal een land van vrede blijven en dat zullen heel de wereld en alle wingewesten weten!

De dienaren gingen dan op pad en ieder zocht op zijn manier of er ergens onraad of verzet te vinden was.

De eerste dienaar kwam al gauw terug en meldde de koning: alles rustig, majesteit!
Nergens heb ik wapens gevonden, nergens haarden van verzet en overal heerst orde en regelmaat. U kunt rustig gaan slapen!

De tweede dienaar kwam niet terug en dat maakte de koning in het begin zeer ongerust. Maar toen hij na een jaar nóg niet was teruggekeerd, hield de koning hem voor dood of vermist.

En met een standbeeld ter nagedachtenis werd de dienaar vergeten...

Enkele jaren later werd de koning midden in de nacht van zijn bed gelicht en tot zijn grote schrik zag hij dat zijn paleis van alle kanten omsingeld was.

Toen stond opeens de dood gewaande dienaar voor hem en zei:

Uw eerste dienaar heeft gekeken of er nergens oorlog was, maar ik ben rondgegaan om te zien of er vrede was. En ik heb de vrede nergens gevonden.

Ik heb niet naar wapens omgekeken, maar ik heb een tijd onder de mensen gewoond, onder uw zwijgende meerderheid. Ik heb gesproken met zieken en bedelaars, met arme boeren, met weduwen en wezen, en nu ben ik terug om te zeggen dat de vrede nog gemaakt moet worden! Daarom, koning ben ik zo laat. Vanwege de vrede!

♪ Psalm van David

VL 344

Tijd om terug te kijken

De Ekklesia bestaat 7x7 jaar. Dit 50^e jaar is een jubeljaar, een jaar om stil te staan, om terug te kijken. Vanaf 10 maart 1974 een oefenplaats, met als koers: de Joods-Christelijke traditie.

Waardevolle Joodse verhalen zijn verteld, de bijbel gelezen, hertaald naar het nu....met als vraag: "Wat is uit dat oude boek de boodschap in de wereld van alledag, van vandaag?"

Op weg met mensen, die op zoek waren, de traditionele kerken verlaten hadden, omdat zij zich niet meer herkenden in de vastgeroeste verkondigingen en /of rituelen - of niet langer welkom waren, zoals bijv. gehuwde priesters.

Een oefenplaats, als experiment. Vrij om nieuwe wegen in te slaan, te vieren, verbinding te zoeken, actie te voeren.

Aanvankelijk gingen erkende theologen vóór in de vieringen, die gehouden werden vanaf het hoofdaltaar in de statige Kloosterkerk aan het Lange Voorhout. Later deden we een stapje terug en verhuisden we naar het gedeelte achter in de kerk. Ook ontstond de discussie, over het afstand doen van het privilege van de theologen, om vóór te gaan....Steeds meer mensen werden actief bij het voorbereiden van de vieringen en hadden hun eigen inbreng..én gingen vóór.

Ik herinner me ook, hoe wij met Kerstmis afstand deden van deze statige kerk en buiten op het Voorhout, in de kou, in een kring de geboorte van het kind vierden en passanten uitnodigden, om met ons mee te vieren...

Daarna warme koffie en thee in de kelder van de Kloosterkerk.

Er was scholing o.a. het leerhuis "Christendom en socialisme" van Chris van Asseldonk.

We verdiepten ons in schrijvers als Gabriël Smit, Gerard van 't Reve, Hans Andreus, Martinus Nijhoff...

Met name veel vrouwen bezochten de leerhuisbijeenkomsten van Maria de Groot en raakten vertrouwd met een feministische kijk op de bijbel.

Bijbelteksten werden gelezen en d.m.v. bibliodrama verlevendigd en geactualiseerd.

We legden contacten met groepen en mensen die bezig waren zich te oefenen in wereldburgerschap, om van hen te leren. Je bent wat je doet.

Vragen kwamen op : "Hoe leefden wij, hoe zouden wij willen leven...?"

Er ontstonden werkgroepen "Nieuwe levensstijl", waar ervaringen over wonen, werken, milieubewust leven werden uitgewisseld, waar gekeken werd naar nieuwe woonvormen.

Uiteindelijk is daar de woongroep "Hugo de Grootstraat" uit voort gekomen, met als vervolg "Stichting Aardewerk".

We oefenden ook: het vertalen van levensstijl en opvattingen naar de politiek; werden lid van een politieke partij, om zo onze stem te laten horen; schreven brieven aan wethouders, staatssecretarissen, om als Ekklesia onze visie te laten zien.

We ondersteunden de acties van "Amnesty International", waarbij letse Meij ons vóór ging, stonden bij het oude Congresgebouw als er een vergadering was van Shell aandeelhouders, met flyers en stil protest; kochten producten bij de "wereldwinkel" van George Tanis.

Ook groeide de wens naar een eigen Ekklesia -huis, een plaats voor ontmoeting, scholing en uitvalsbasis voor andere activiteiten. Het geld dat daarvoor, onder de bezielende leiding van penningmeester Piet van de Bogaard, door de vele leden bij elkaar gebracht is, heeft echter nooit tot deze bestemming geleid. Uiteindelijk heeft een groot deel van de Ekklesia-leden in 1982 gekozen voor verhuizen naar dit kraakpand: de Bartkapel.

Wij sloten ons aan bij de Landelijke Basisbeweging, bezochten themadagen over bijv. antiracisme van Mpo Notwane, economie, de vredesbeweging, bevrijdingstheologie en de vrouwenbeweging, waar bij ons 3 vrouwengroepen opgestart werden.... ééntje bestaat er vanaf november 1984 nog steeds!!

Vanuit de inspiratie, die wij daar op deden, ontstond een nieuw bewustzijn én een grote actiebereidheid..

We waren, als groep present bij : de grote Vredesdemonstratie in Amsterdam in 1981 - de vredesdemonstratie in Den Haag in 1983 - in Woensdrecht, om de vliegbasis te omsingelen - bij acties van Vrouwen voor Vrede - bij de Beweging Weigering Defensiebelasting, waarbij we elke maand met een bakfiets en flyers naar de Loosduinseweg liepen en daar ons protest lieten horen - bij de 24 uren opvang van de zgn. Kerkmarokkanen - de Romeroherdenkingen. Bij de 8 mei beweging gaven we support in werkgroepen en namen deel aan de vieringen. We waren betrokken bij de ATD, het vierde wereld project, waarbij Jos van den Bogaard actief was. We waren bij de basiscongressen in Turijn, Bilbao, waar we ook een actieve inbreng hadden.

Om verbinding te zoeken met de wijk, rondom de Bart, bezochten wij in de kerstnacht het krakersbolwerk "de blauwe aanslag", de kleine zusters in de Honsholredijkstraat, broeder Paulinus in de Schilderswijk én het café op de hoek van de Brouwersgracht, waar ze twee leden van ons wel op een biefstuk wilden trakteren!

Ook werden velen van ons actief bij het Lukas maaltijdproject, dat opgestart was door Ds. Wilzing.

Elke week waren er vieringen, voorbereid door 2 of 3 in zijn naam. Met soms een speciale viering: o.a. de trouwviering van Einar en Nienke, van Durk en Hennie., doopvieringen o.a. van de kinderen van Gerda en Leo, Teun en Marijke, David en Nelleke; in juni de jaarlijkse viering bij de Zuid-Afrikaanse ambassade, waar Theo het voortouw nam.

Vieren in de zin van "Feesten" konden wij ook heel goed, na bezinning in de jaarlijkse weekenden in Vlietzipt, Don Bosco, Hoek van Holland. En als de Ekklesia dan weer 5 jaar langer bestond, werd dat uitgebreid gevierd met zang, muziek, dans en cabaret!!

We bruisten!!!

Wat heeft het ons gebracht in de afgelopen 7x7 jaar?

Ontmoeting met veel waardevolle mensen, bewustwording én verdieping, zingeving én levensvreugde, milieubewustzijn; maar ook pijn en verlies: van leden die een andere weg insloegen, m.n. bij de verhuizing naar de Bart, van relaties die niet meer mochten duren én van mensen die ons door de dood ontvielen.

Wie zijn wij geweest voor anderen? Hebben wij verschil gemaakt?

Dat zou je eigenlijk de anderen moeten vragen.

Terugblikkend: vanuit het experiment de Ekklesia als oefenplaats, mochten wij 7x7 jaar oefenen in vieren, bescheidenheid, breken en delen, vasthouden en loslaten, kritisch leren zien én doen. Kortom: een oefening van 7x7 jaar Medemens worden

♪ **Blijf niet staren op wat vroeger was**

VL 855

Tijd om vooruit te kijken

In twee lange citaten en een korte kanttekening bij het verhaal 'Alles rustig?'

I Het lied 'Zeven maal'

Het eerste citaat gaat over het lied *Zeven maal* dat we na de inleiding zongen. Gerard Schwüste bespreekt het op de website van '2 of 3 bij EEN'. Een levenslied, zegt hij.

'Opnieuw geboren' zegt het lied. Dat doet denken aan het derde hoofdstuk in het evangelie van Johannes: Nikodemus komt bij Jezus op bezoek. Het gebeurt in de nacht, want hij verkeert in duisternis, hij weet het even niet. En Jezus zegt hem: opnieuw geboren worden, dat moet je doen. Nikodemus wil van Jezus precies horen hoe dat in zijn werk zal gaan, maar Jezus lijkt meer van 'doe het nou maar gewoon'. Zo'n geboorte gaat niet moeiteloos. Het is wat je noemt een hele bevalling. 'Kleingekregen uitgeworpen' zegt het lied. Kleingekregen, daar klinkt misschien ook in mee 'als je niet verandert en wordt als kinderen kom je het koninkrijk der hemelen niet binnen'(Matteüs 18:3). Terug naar je onbevangingheid, weer stappen durven te zetten alsof het je eerste stappen zijn, weten dat je nog heel veel moet leren.

Maar 'kleingekregen' staat hier ongetwijfeld ook in zijn figuurlijke betekenis: hoe vaak voelen we ons niet kleingekregen; terwijl we even dachten dat we een heel eind op weg waren en al aardig wat betekenden, staan we ineens weer aan het begin. Hebben we het idee, dat anderen ons hebben kleingekregen, dat we niet tot ons recht mogen komen. 'Uitgeworpen' klinkt enigszins oneerbiedig als beschrijving van een geboorte, maar misschien is het toch ook wel een waar woord: je wordt op de wereld gezet en hoeveel opvang, warmte en steun er misschien ook is, je moet het vanaf dat moment toch zelf gaan doen. Kleingekregen en uitgeworpen, dat alles is zevenmaal nodig voor een mens om mens te worden. Het gaat steeds opnieuw. En het lied suggereert dat dit niet altijd leuk is, maar in elk geval wel nodig.

Tot zoverre Gerard Schwüste.

II Geloven en vertrouwen

Het tweede citaat komt uit het boek 'Geloven in een God die niet bestaat' van Klaas Hendrikse en gaat over geloof en vertrouwen.

De oorspronkelijke betekenis van het Hebreeuwse woord aman, dat wij vertalen met 'geloven', is vertrouwen. Geloven is een manier van zijn en niet van hebben. Zoals ook liefhebben niets van doen heeft met hebben – een ander mens kan je niet hebben. Uiteindelijk kun je je aan degene die je lief is alleen maar overgeven. En dat is: vertrouwen. Vertrouwen in de zin van overgeven zit in de daad van het overgeven zelf. Je geeft je niet in vertrouwen over, het overgeven zelf is vertrouwen. Vertrouwen bouw je 'gaandeweg' op door ervaringen op te doen. Het blijkt pas als je het erop waagt, garanties zijn er niet. Geloven is niet zoiets als vertrouwen hebben in een goddelijke gestalte die achter je staat: 'Op hem vertrouw ik, mij kan niets gebeuren.' Nee, er kan je juist van alles gebeuren, en je weet best dat het er in de wereld vaak heel bedreigend en verdrietig aan toegaat. Mensen stellen elkaar teleur, bedriegen elkaar. In rugzakken zitten ook teleurstellingen. En geloven geeft geen zin aan wat er bij voorbij is gekomen aan pijn en verdriet. Geloven is eerder weigeren om het leven zinloos te vinden, niet mee willen doen aan wat je aftrekt van je eigen menswaardigheid en die van anderen.

Einde citaat

III Verspieders

Het verhaal 'Alles rustig' wil ons vertellen dat het nog geen vrede is als er nergens opstootjes zijn. Je moet dieper kijken of er echt vrede is. En dan blijkt er nog steeds veel te doen. Nu kan ik me niet voorstellen dat er in de huidige tijd van overal op de wereld oorlog, opstand, onrust ook maar één verspieder is, die - al is hij doof en blind, zal thuiskomen met de boodschap 'Alles rustig'.

Maar ik ga het verhaal van de verspieders misbruiken door het toe te passen op de Ekklesia. Stel dat we die 2 verspieders uit het verhaal naar de Ekklesia uitsturen? Met welk verhaal zullen ze terug komen?

Ik denk dat een van hen gauw klaar is – die stuurt via de verzendlijst een mailtje om commentaar naar ons leden, constateert dat er nauwelijks reacties op binnenkomen en zal berichten 'alles rustig'.

De andere verspieder zal op bezoek gaan bij leden, meedoen met de voorbereiding van vieringen, met hen meegaan door de week heen - en net als we haar of hem bijna vergeten zijn, zal zij of hij rapporteren op het Groot Beraad. Wat zal de conclusie zijn?

Ik denk en hoop dat de reactie dan niet 'alles rustig' is. Zeker de Ekklesia heeft minder energie dan vroeger. We zijn kleiner geworden en ouder.

Maar ik hoop dat die verspieder kan vertellen hoe we nog steeds geloof en vertrouwen delen door het te doen, dat we elkaar steeds opnieuw leren kijken met de ogen van een kind, ook al hebben de meesten van ons een bril, contactlenzen, of een staaroperatie achter de rug, dat we nog steeds opnieuw geboren willen worden.

Zolang dat geldt mag de Ekklesia voor mij doorgaan.

Ik hoop dat jullie dat ook vinden.

♪ **Van God is de aarde en die haar bewonen** VL 48

Voorbeden, afgewisseld door 'Voor de zevende dag' (1) VL 742

♪ **Tafellied: Sacrament van hoop** VL 674

Breken en delen

♪ **Onze Vader verborgen** VL 250

Reactie, collecte (bestemd voor Stichting Madalief)

Met mensen (Catharina Visser)

Zijn met mensen

het brood delen

de wijn drinken

muren slechten

weten zonder woorden

samenvloeien als water

Uitstromen als beken

weten van bergen en zeeën

ieder zijn/haar weg

niemand alleen

Bezit delen

vrede drinken

onmin slechten

het licht bevrijden

♪ **Wie mag te gast zijn** Map 101